

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

JAANUAR 2021 | NR 1 (34)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

TEEME MEIE KODUVALLA IMETLUSVÄÄRSEKS

» Kauniks kujundatud koduvärvad saavad olla rõõmuks kogu vallale, loe lisaks lk 3

TAASKASUTUSSTUDIO MUUDAB VALDA ROHELISEMAKS

» Liigiti jäätmete kogumist peab enamik inimesi vajalikuks, nüüd on jõutud ka tegudeni, loe lisaks lk 4

VALLA IDEE OSUTUS TARGA LINNA PROJEKTIS EDUKAKS

» Möödunud aastal toimunud rahvusvahelisel konkursil otsiti nutikaid tulevikulahendusi linnade reaalsetele probleemidele, loe lisaks lk 6

„Jalgsi matkates saad viia inimesi sinna, kus nad enne ei ole käinud ja just sellistelt matkadel saab kõige rohkem positiivset tagasisidet,“ ütleb matkajuht **Heiki Hõimoja**.

Valla investeeringuraha jagub eri valdkondadesse ja kantidesse

Erki Ruben
abivallavanem

» Igal aastal valla eelarvet koostades on omavalitsus valikute ees. Tänavuse eelarve investeeringute peatükis on fookuses taas haridusasutused, elukeskkond ning ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemid. Varasema ajaga võrreldes on lisandunud taastuvenergia tootmisega seotud eelarverida.

Juba sellel aastal saab Paldiski kesklinnast tuletornini liikuda mööda kergliiklusteed.

Haridusasutused – kokku 1,9 miljonit eurot

Keila-Joa lasteia ehitus – 1,5 miljonit eurot

Suurim investeering haridusvaldkonnas 2021. aastal on Keila-Joa lasteia ehitus. Lahepere ja Lohusalu lahe ümber Kersalust Keila-Joani elab 26% valla elanikkonnast. Keila-Joa ja Meremõisa on pärast ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide väljaehitamist veelgi kõrgema arengupotentsiaaliga asulad. Laulasmaa lasteia ootejärjekord näitab selgelt, et Laulasmaa lasteaiad 6 rühmaga ja Klooga lasteaiad 3 rühmaga seda piirkonda ära ei teeninda.

Rummu lasteia remont – 300 000 eurot

Rummu lasteia renoveerimisse paigutatud ligi 130 000 euroga on tehtud kapitaalremont siseruumides ning hoone liidetud asula kaugküttesüsteemiga. Lisaks oleme oluliselt panustanud lasteia õueala korrastamisse. Sel aastal käib Rummu lasteaias 87 last ning laste arv on kasvutrendis. Valla hea koostöö USA saatkonnaga on realiseerumas käesoleval aastal lasteiahoone fassaadi ja katuse renoveerimise näol. Lisaks ehitatakse välja ventilatsioonisüsteem.

HEV klasside väljaehitamine – 87 000 eurot

Üha enam märgatakse koolides hariduslike erivajadustega (HEV) õpilasi, kelle jaoks on vaja vastavat õpikeskkonda ning erivahendeid.

Vasalemma koolimaja

tuletõkkeseksisioonide ehitus – 36 000 eurot

Vasalemma kool asub ajaloolises Vasalemma mõisas juba aastast 1922. 1893. aastal valminud hoone ei saagi vastata kõikidele tänapäevastele nõudmistele, mistõttu tuleb ümberehitamisi pidevalt ette võtta. Kui võrd hoone on muinsuskaitse all, siis ehitamine on kallis ja aeganõudev.

FOTO: MARJE SUHAROV

1987.aastal ehitatud Rummu lasteaiad saab uue fassaadi, katuse ja ventilatsioonisüsteemi.

Elukeskkonna kvaliteet – kokku 2,1 miljonit eurot

Kloogaranna ranna-ala väljaarendamine – 340 000 eurot

Üha enam populaarsust taastav Kloogaranna liivarand meelitab suvitajaid, võrkpallureid ja lihtsalt jalutajaid järjest rohkem ka aastaringselt. Seni on hädavajaliku inventariga nagu riietuskabiinid ja spordiplatsid püüdnud randa varustada kohalik MTÜ. Vald on korraldanud prügikastide tühendamist, puhastanud rannahooaja alguses liiva, kontrollinud veekvaliteeti ning varustanud suviti ala välikäimlatega. On aeg teha esimene suurem käegakatsutav investeering, et alustada valla populaarseima ranna-ala arendamist tänapäevaseks ja kõikidele kasutajagruppidele, sh liikumispuudega inimestele ligipääsetavaks avalikuks ruumiks. Esimeste arendustöödega tulevad randa liikumist hõlbustavad laudteed, mänguväljak lastele. Rand saab uued riietuskabiinid, rannatoolid, lesilad ning viisakamad välikäimlad. Rattaga tulijatele teeme rattahoidlad. Edaspidi väljaarendamine jätkub. Oleme veendunud, et taolised investeeringud veenavad varem või hiljem ka erasektorit, kelle jaoks muutub tasuvaks rajada piirkonda taas kohvikuid, rannainventari laenutusi jms.

Kloogaranna liivaranda on projekteeritud laudteed, vaatetorn ja istumisalad.

Rummu–Padise ja Pakri kergliiklusteed – 507 000 eurot

Kergliiklusteede võrgu arendamine liigub aeglasemas tempos, kui me kõik loodame. Osaliselt on põhjuseks palju investeerimist vajavaid objekte ja valdkondi, teisalt ka see, et reeglina ei kuulu maantee või kergliiklusteede rajamiseks vaja olev maa vallale ning maaomanikega kokkuleppele jõudmine on keeruline ja aeganõudev protsess. Sel aastal saab kergliiklusteedega ühendatud Rummu ja Padise, mille tulemusena saab liikuda Padiselt näiteks Vasalemma raudteejaamani. Samuti rajatakse kergliiklustee Paldiski linna keskusest Pakri neeme tippu, mis on nii Paldiski linna elanike kui ka külastajate seas populaarne sihtpunkt.

Teehoiukava – 180 000 eurot

Vallaelarves teede parendamiseks eraldatud summad kuluvad eelkõige kõvakatte rajamisele. Sel aastal on kavas teostada pindamine nendel teedel:

- Illurmaa küla, Vana tee 0,8 km,
- Padise küla, Jahukundru tee 0,3 km,
- Padise küla, keskuse sisetee 0,2 km,
- Klooga–Lehola tee 1,3 km,
- Niitvälja küla, Vanamõisa tee 0,4 km,
- Niitvälja küla, Sassikaare tee 0,7 km,
- Niitvälja küla, Sassiküla tee 0,4 km,
- Kloogaranna küla, Üleoja tee 0,7 km,
- Paldiski linn, Leetse tee 2,1 km.

Mängu- ja tegevusväljakud, jäätmemajad, avalik ruum – 220 000 eurot

Kaitseinvesteeringute Keskus maksab vallale Klooga aleviku servas asuva Kaitseväge laskeväljaku tegevuse hüvitisena elukeskkonna parandamiseks toetust 9750 eurot aastas. Summa kasutamise üle peame nõu kogukonna esindajatega. Raha sobib näiteks mõne kogukonna poolt taotletud projekti omaosaluse katmiseks.

Leholas kavandame küla keskse tegevusväljaku edasi arendamist. Eesmärk on kogukonna ja endise Keila valla poolt arendatud ala ühtseks tervikuks luua, lisades spordiväljaku ning muid täiendavaid elemente. Sama plaan on Karjaküla aleviku keskel oleva noorte mõeldud alaga.

Jäätmete liigiti kogumiseks on kavas rajada jäätmemajad ning vastavad konteinereid kaheksasse asukohta: Laulasmaa, Lohusalu, Lehola, Ohtu, Madise, Padise ja Harju-Risti külla ning Paldiski linna.

Vasalemma jalgpallistaadion – 900 000 eurot

Pikalt on oodatud Vasalemma Põhikooli juures oleva staadioni rekonstrueerimist. Renoveerimistööde eesmärk on võimaldada staadionil läbi viia kooli õppekavast tulenevaid tegevusi, aga ka jalgpallitreeninguid ning võistlusmänge. Valgustusega staadionile on projekteeritud ka korvpalliväljak, kuulitõukesektor, palli- ja odaviske ning kettaheiteala, kaugus-, kolmik- ja teivashüppekast, jooksurajad.

FOTO: VASALEMMA PÕHIKOO

Jalgpallistaadion on projekteeritud ka kergejõustikualadega tegelemiseks.

Vasalemma mõisapargi rekonstrueerimisprojekti koostamine – 15 000 eurot

Projekti eesmärk on luua reeglid kauni Vasalemma mõisapargi säilitamiseks, arendamiseks ja hooldamiseks. Pargi heakorrastamisel arvestatakse pargi kasutusega kooliõuena, suvisel ajal turistide peatupaigana ja ürituste toimimise kohana.

Laulasmaa ÜVK tööde lõpetamine – 813 658 eurot

2021. aastal lõppevad Laulasmaal ja Keila-Joal ÜVK arendustööd ning viimasel aastal tuleb vallal kanda kulud 0,8 miljoni euro ulatuses.

Paldiski linna suvilate piirkonna veetrassid – 320 000 eurot

Paldiski suvilate piirkonna ÜVK arendamise kogumaksumuseks kujuneb 4,4 miljonit eurot. Piirkonda on asunud elama arvestatav hulk inimesi, kelle jaoks tarbevesi on hädavajalik. Krundid on suvilaühistuses liiga väikesed, et veevarustuse saaks lahendada individuaalse puurkaevuga. ÜVK arendus on jagatud etappideks, lähtudes vallavalitsuse poolt läbiviidud küsitluse tulemustest.

Taastuvenergia tootmine

Päikesepaneelid – 68 612 eurot

Ämari alevikus asuva Lääne-Harju valla tugikeskuse katusele on kavas paigaldada päikeseelektrijaam, et saadavast energiast katta hoone elektrivajadus ning ülejääk müüa elektrivõrku. Pikaajalisem plaan on igal aastal üks vallale kuuluv hoone varustada päikeseenergiat tootva jaamaga. Eelmisel aastal sai päikesepaneelid Karjaküla Sotsiaalkeskus oma elektrivajaduse katmiseks.

JUHTKIRI

Omavalitsuse põhiülesanne on olla oma elanike jaoks olemas

Kadri Kurm
vallavolikogu revisjonikomisjoni esimees

» Nii nagu ei saa kunagi päris valmis ükski maja, ei saa ka öelda, et nüüd on vald valmis tehtud. Elu omavalitsuses on pidev protsess, küll muutub olukord riigis, siis jällegi seadused. Alati saab mõnes osakonnas teha „värskendusremonti“ või leida vastavalt väljakujunenud praktikale parendamist vajavaid kohti.

Revisjonikomisjoni põhieesmärk on välja selgitada, kas valla tegevus on läbipaistev ja otsused piisavalt põhjendatud.

Kolmandat aastat järjest on meie laual korduvad teemad ning järjekindlalt toome välja samu tähelepanekuid. Oleme saanud huviga jälgida, millised meie ettepanekute on tagasi lükatud ja millistest on sündinud lõpuks muutused. Komisjoni mõju sünnib aeglaselt, aga uuesti sama teemat revideerima asudes on lõpuks näha ka tulemusi.

Tänaseks võib küll öelda, et valdade sundliitmise kaasnud kohanemised on seljataga ning vajalikud alusdokumendid, korrad ja määrused on olemas. Nüüd peaksime keskenduma sellele, kas kodanikul on mugav vallaga asju ajada. Loomulikult tahab igaüks, et tema valda pöördumise eesmärk saaks täidetud võimalikult bürokraatiavabalt ja kiirelt.

Nüüd peaksime keskenduma sellele, kas kodanikul on mugav vallaga asju ajada.

Küsigem endalt, kas „kabineetis valminud“ määrustest ja otsustest on võimalik aru saada esimese lugemiskorra ja ilma juriidilist sõnavara tundmata? Või peab tavainimene sukelduma kehtestatud reeglistikku ning end jõuga bürokraatiast läbi närima? Vahel mis-ki pärast tundub, et tulemus tuleb endale välja võidelda. Olgu selleks

siis ehitusluba või koht lasteaias, kuigi ometigi on vald huvitatud nii uutest elanikest kui ka järeelkasvust.

Suures töötuhinas on kerge rajalt kõrvale sattuda. Tasub vahel aeg maha võtta, tulla tagasi n-ö alguspunkti, et meenutada miks ja kelle jaoks me siin tegelikult oleme. Vallavalitsuse põhiülesanne on olla olemas oma elanike jaoks. Tullakse ju vallamajja praeguses niigi keerulises olukorras ikka asja pärast, mitte niisama ajaviiteks ametnikku segama. Ükskõik kummal pool lauda istudes tasuks korraks mõelda, mis tunne oleks mul endal samas olukorras n-ö teisel pool olla. Seaduses on küll fikseeritud menetluse käik ja tähtsajad, aga miks ei võiks suhtlusprotsess lisaks sellele olla ka kiire, tulemuslik ja mõlemale osapoolale meeldiv. Kui me tahame, et meid mõistetakse ja meisse suhtutakse inimlikult, siis tuleb ise ka seda maailmale vastu pakkuda.

Lääne-Harju valla rahvastikust

Lääne-Harju valla elanike arv

seisuga 1. jaanuar 2021 on 12 780.

» Valla elanike arv kasvas 2020. aasta jooksul 138 inimese võrra. Kõige rohkem lisandus elanikke Tuulna, Kloogaranna, Laulasmaa, Illurma ja Hatu külla ning Klooga ja Vasalemma alevikku.

Vallas sündis aasta jooksul 122 last, nendest 64 poissi ja 58 tüdrukut. Enim sündis lapsi Paldiski linnas – 27 uut ilmakodanikku, Laulasmaal sündis 15, Klooga alevikus 10, Leholas 8, Ämaris ja Rummul 7 last.

Vanuselises koosseisus on valla elanikkonnast tööealisi ehk vanuses 19–65 aastat 60%, pensioniealisi ehk vanuses 65-aastased ja vanemad 20% ning noori vanuses 0–19 eluaastat on 20% elanike üldarvust.

Rahvusest elab vallas eestlasi 62%, venelasi 27% ning muid rahvusi 11%, sealhulgas ukrainlased, valgevenelased, soomlased, poolakad, tatarlased, lätlased, leedukad ja muud rahvused.

Suuremad asulad on Paldiski linn – 3560, Klooga alevik – 1003, Rummu alevik – 870, Vasalemma alevik – 830, Laulasmaa küla – 749 ja Ämari alevik – 533 elanikku.

Volikogu kinnitas möödunud aasta viimasel istungil 2021. aasta eelarve

» Volikogu kinnitas 2021. aasta eelarve, milles valla tuludeks on 20 miljonit eurot ja kuludeks 19,6 miljonit eurot. Teisel lugemisel suurendati allasutuste palgakulu 202 000 euro võrra seoses tugipesade loomisega valla haridusasutuste juurde, klassi-komplektide arvu suurenemisega Paldiski Vene Põhikoolis. Majanduskulude reservist tõsteti 90 000 eurot investeringute reservi, et kasutada summat erinevate toetusprojektide omafinantseeringuks. Valla laenukoormus järgmisel aastal on 4,4 miljonit eurot.

Valla tunnustused

Kolmandale lugemisele suunati Lääne-Harju valla tunnustamise kord, millega soovitakse väärtustada ja tunnustada inimesi, asutusi ning organisatsioone, kes oma tegevusega on andnud olulise panuse Lääne-Harju valla edendamise ja arengusse. Määrus reguleerib tunnustuste määramise ja üleandmise põhimõtteid.

Kortermajade ümbrus kauniks

Volikogu arutas teisel lugemisel korteriühistutele majaümb-
ruste korrastamiseks ettenähtud toetuste maksmise korda ning suunas määruse eelnõu kolmandale lugemisele. Toetatavate tegevuste hulka soovitakse arvata abihoonete rajamisele ja parendamisele lisaks ka amortiseerunud või mittevajalike abiehitiste lammutamine. Eelnõu kohaselt makstakse toetust kuni 50% kavandatava tegevuse kogumaksusest, kuid mitte rohkem kui 2000 eurot ühe taotleja kohta. Üle 45 korteriomandiga korteriühistu saab taotleda toetust 3000 eurot. Korteriühistute ühistaotluse korral liidetakse taotlejate piirmäärad kokku ja lisatakse 1000 eurot.

Sotsiaaltoetused uuel aastal

Volikogu kehtestas valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste piirmäärad, mis 2020. aastaga võrreldes ei muutu. Samas eelmisel istungil novembris kinnitas volikogu uued toetuse liigid: hoolduspere toetus (varasem hoolduspere oleva lapse toetus) ning üldhooldusteenuse tagamise toetus.

Volikogu kehtestas valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste piirmäärad, mis 2020. aastaga võrreldes ei muutu.

Hoolduspere toetus on hoolduspere oleva lapse toetus piirmääraga 240 eurot lapse kohta kuus. Hoolduspere vanem saab pool valitsuse poolt kehtestatud kuutasu alammäärast ühe lapse hooldamise kohta.

Üldhooldusteenus on uus toetuse liik, mida makstakse summas, mis jääb üldhooldusteenust saaval isikul üldhooldusteenuse eest tasumisel puudu. Teisisõnu on see teenuskulude ja inimese omaosaluse (üldjuhul nt pension) vahe, mis makstakse edaspidi välja toetusena.

Raske majandusliku olukorra toetuse piirmäär kerkib alates jaanuarist seniselt 280 eurolt 300 euroni.

Kuhu teha jäätmemaja?

Klooga alevikus Metsa tn 22 asub 8-korteriga elamu, mille elanikud soovivad püstitada prae-guse prügikonteineri asukohta, vallale kuuluvale Metsa tänav L2 kinnistule (29501:001:0545) jäätmemaja. Volikogu otsustas isikliku kasutusõiguse lepingut korteriühistu kasuks mitte sõlmida, kuna taotluses soovitud jäätmemaja asukoht jääb avalikult kasutava tee kaitsevööndisse, segab teehooldust, piirab liikluses nähtavust ning Metsa tn 22 maaüksus on piisavalt suur jäätmemaja ja prügikonteinerite paigaldamiseks.

Külaseltsi kasutuses suurem maatükk

Ohtu Külaseltsile kuuluv Teeääre maaüksus (29501:011:0202) ei ole piisav Ohtu küla arenguka-

vas planeeritud külakogukonna tegevusteks. Volikogu andis 10 aastaks Ohtu Külaseltsi kasutusse mõttelise osa Lääne-Harju vallale kuuluvast Teeääre kinnistuga piirnevast Väikepõllu kinnistust (43101:001:1620) pindalaga 18295 m². Maatükki kasutatakse edaspidi nii külaseltsi kooskõmise (jaanipäev, lastelaager, küla kokkutulekud jms) kohana kui ka põllumajanduslikuks tegevuseks (kogukonnaaed ühiseks mahedaks kartuli ja köögivilja kasvatamiseks). Külaselts on Väikepõllu kinnistul asuval külaplatsile rajanud lõkkeaseme, külakiige, paigaldanud lipuvarda.

Muudeti SA Padise Klooster põhikirja

Sihtasutuse Padise Klooster nõukogu soovib põhikirja punktide muutmise muuta sihtasutuse tegevust paindlikumaks. Põhikirja muudatustega nimetab SA nõukogu audiitori kuni neljaks aastaks ning nõukogu korralised koosolekud hakkavad toimuma vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kaks korda aastas.

Vallavara müük

Otsustuskorras müüb vald üürnikule Rummu alevikus korteriomandi asukohaga Sireli 9-16 (kinnistu registrios nr 9003102) üldpinnaga 26,8 m² hinnaga 3000 eurot. Enampakkumisel müüakse alghinnaga 2600 eurot 1-toaline korter (registrios nr 9029502) Rummu alevikus Sireli tn 7-1 üldpinnaga 26,1 m². Avalikul enampakkumisel müüakse Paldiskis kolm kinnistut: alghinnaga 1200 eurot Saialille tn 6a kinnistu (katastritunnus 43101:001:0647) pindalaga 601 m²; alghinnaga 3000 eurot Suitsupääsukese tn 13 kinnistu (58001:003:0364) pindalaga 1508 m²; alghinnaga 3100 eurot Suitsupääsukese tn 15 kinnistu (58001:003:0365) pindalaga 1570 m².

Kaasomandi lõpetamine

Lääne-Harju vallale kuulub Padise külas 56/1000 Tehniku kinnistu kaasomandist (registrios nr 12260850, katastritunnus 56202:001:1130). Ülejäänud osa kinnistust kuulub osahingutele Padise Tehnik ja Vesiraud. Suurim kaasomanik OÜ Padise Teh-

nik soovib osta vallale kuuluva osa turuväärtusega 1800 eurot. Kuna kinnistu ei ole vallale vajalik ja sellel asuv hoone vajab investeringuid, nõustus volikogu kaasomandi osa müüma ostusoovi avaldanud osanikule OÜ Padise Tehnik. OÜ Vesiraud on alates 2008. a likvideerimisel ja ei soovi valla omandiosa osta.

RMK ja vald sõlmisid lepingu terviseradade kasutamiseks

Padise valla ja RMK vahel sõlmiti 2014. aastal maarendileping Padise küla keskusega piirneval metsaalal matka- ja terviseraja rajamiseks ja avalikuks kasutamiseks.

Lääne-Harju vald koostöös Padise Põhikooliga soovivad ehitada kooli kõrval asuval metsaalale varjualuse-vaba-õhuklassi, et viia läbi loodus- ja metsamajanduslikku õpet ning tutvustada tervislikke eluviise. Samuti hakkab Padise Põhikool kasutama varjualust vabas õhus õppetundide läbiviimiseks, huviringide tööks ja korraldama väiksemaid avalikke üritusi.

Volikogu otsustas lõpetada kehtiv rendileping ja sõlmida riigimaade valdaja RMK-ga 10-aastase tähtajaga leping 4,93 ha suuruse maatüki kasutamiseks. Uue lepingu kohaselt kasutab ja hooldab vald nii terviseradade kui ka rajatavat varjualust järgmistel katastriüksustel: 56202:002:0454, 56202:002:0453, 56202:002:0456.

Vallavara otsustuskorras võõrandamine ja omandamine

AS Alexela Logistics esitas Lääne-Harju Vallavalitsusele avalduse vahetada Paldiski linnas asuvad AS Alexela Logistics omandis olevad maaüksused Lääne-Harju valla omandis olevate maaüksuste vastu. Ettepanek puudutab Lääne-Harju valla maaüksusi Pallase piirkond 20, Lõuna tänav L4, Pakri tn 5b ja AS Alexela Logistics maaüksusi Paldiski linna kalmistu juurde-
lõige, Rae tänav T1.

Vallal on vaja maatükke vene õigeusu kalmistu ala laiendamiseks ja Rae tänav teeala korregerimiseks. Volikogu nõustus maadevahetusega.

FOTO: MADIS VAIKMAA

Lumi tuli maha!

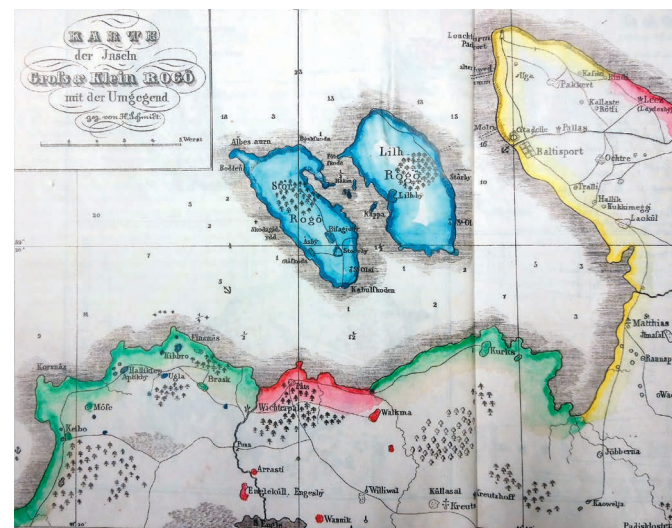
Talvist teehooldust teostavad valla eri piirkondades vastavalt lepingutele:

- Padise ja Harju-Risti piirkonnas Warren Safety OÜ; vallapoolne esindaja lepingu täitmise küsimustes – Meelis Randmäe, tel. 5666 8487, meelis.randmae@laaneharju.ee;
- Vasalemma piirkonnas JM Company OÜ; vallapoolne esindaja lepingu täitmise küsimustes Meelis Randmäe, tel. 5666 8487, meelis.randmae@laaneharju.ee;
- Madise piirkonnas osahing Amigo Trans; vallapoolne esindaja lepingu täitmise küsimustes Leemet Vaikmaa, tel. 510 9205, leemet.vaikmaa@laaneharju.ee;
- Keila ja Paldiski piirkonnas Harju Kaevetööd OÜ; vallapoolne esindaja lepingu täitmise küsimustes Mart Arrak, tel. 517 4893, mart.arrak@laaneharju.ee.

Piisava lume olemasolul on sisse sõidetud valla hooldatavad suusarajad Padisel, Harju-Ristil ja Vasalemmas. Infot radade kohta saab veebilehelt terviserajad.ee
Samuti ootab tervisesportlasi Vanaveski 10-km suusarada Langa külas, mille eest kannab hoolt kohalik suusaharrastaja Guido Leibur.
Avalikud uisuplatsid on avatud Paldiskis ja Laulasmaal.

Kõmmaste küla Rahnu talu perenaine istutas koduvärvasse äädikapuu ning ehitas vana maja kividest omanäolise talutühise.

Pakri saared ja Vihterpalu piirkond 1885. aastal.

Sinine – rootsi asustus,
roheline – eesti-rootsi segaasustus,
punane – varem rootslaste, nüüd eestlaste ala,
kollane – eestlaste asuala.

Ilmunud on kodulooline raamat „Rootslased Pakri lahe ümbruses“

ajaleht@laaneharju.ee

» Möödunud aasta lõpus nägi trükivalgust põnev kodulooline raamat „Rootslased Pakri lahe ümbruses“. Raamatu autor on ajaloolane Jutta Holst, kes on etnograafina töötanud 40 aastat Eesti Vabaõhumuuseumis. Trükises tutvustab ta Pakri lahe ümbruses elanud rannarootslasi, nende traditsioone, käsitöid ja argipäeva-elu. Lisaks teeb ta ülevaate külade, suguvõsade ja piirkonna ajaloo alates Rootsi ülemvõimu saabumisest Eestisse 16. sajandil.

Autori sõnul ajendas raamatu koostamist juhuslik kokupuude Pakri naiste kõrgema klassi oskusega teha niipilpitse. Näputööst, millega kaunistati rannarootsi naiste rõivaid, avaneb raamatus fotode ja kirjeldustena põhjalik ülevaade. Lisaks jutustab autor, kuidas ja millest valmistati kangad, mis taimi kasutati värvimiseks ja millised olid rõivaste kandmise traditsioonid rannaalade eestirootslastel.

Rannarahva argipäeva elu kirjeldustest selgub, kuidas möödunud sajanditel rannarootslased maad harisid ja kala püüdsid ehk kuidas käis elu merel ja põllul. Pakri lahe kalaveed olid rikkalikud ning siinsetes vetes sai kala püüda peaaegu aasta läbi.

Lidsed kalapüügiviisid olid näiteks jääalune pörutamispüük ja keerepüük. Kalapüügile lisaks käisid mehed ka hülgeid küttimas ning rannakaubanduse arenedes tehti kartulivedu Soome. Järsu lõpu senisele elulaadile tegi Nõukogude võim. 1944. aasta sügisel keelati lõplikult juurdepääs merele ja kalapaadid tuli kalameestel endil katki saagida.

Jutta Holst on kasutanud trükises fotosid nii erakogudest kui ka Rootsi, Soome ja Eesti muuseumidest. Lisaks arhiivialikatele ja materjalidele on raamat rikas just rannarootslaste endi jutustatud lugude poolest. Raamat on eesti- ja rootsikeelne ja praegu müügil Tallinnas Rootsi-Mihkli kirikus ning Haapsalus Rannarootsi muuseumis.

Koduvärvavad kauniks!

Ivi-Els Schneider
Kloogaranna küla elanik ja
sisearhitekt

» Meie koduvallas on palju imetlusväärset – meri, kaunid paigad selle kaldal, varjulised metsad, looduslikud ja ajaloolised vaatamisväärsused.

Oma kodu on igaühe jaoks kõige kaunim paik maailmas. Olen ise elanud üle kolmekümne aasta Kloogaranna külas vanas taastatud talukohas. Mulle meeldib looduses seigelda, sõita ringi mööda tundmatuid teid ja vahvaid kohti avastada. Sõltuvalt oma elukutsest märkan alati ka kauneid kodukohti maastikul ning mõtisklen meie elamuarhitektuuri ja ehituskunsti teemadel.

Eestis on mitmeid piirkondi, kus on suudetud kohalik eripära muuta ligitõmbavaks ja märgiliseks. Peipsiäärne on põnev oma sibulakasvatusega, Türi linna tuntakse kaunite kodaedade ja lillelaatade kaudu, Jõgevamaa kogub kuulsust küüslaugu propageerimisega, Järvamaal Väätsal tehakse talvel hulganisti lumememmesid ja ligitõmbavaid vaateaknaid.

Mõtlen vahel, et küll on hea, kui ümbrus kui võluväl kauniks

Meie koduvall ei jäta tublimaid värvakaunistajaid tähelepanuta, ära märkides ja premeerides vallavalitsuse juurde moodustatud kampaaniažürii ettepanekul kolme parimat värvavat.

Kampaanias osaleda soovijatel palume saata värvakujundusest mõned fotod koos esitaja nime ja kohanimega (asula täpsusega) e-posti aadressile ajaleht@laaneharju.ee.

Fotosid võib saata jooksvalt kuni 30. septembrini 2021.

Et eeskujule oleks innustav alustajaile, avaldame toredaid kodukaunistamise näiteid autorite nõusolekul valla ajalehes.

Tore oleks, kui vallaelanikud võtaksid värvate kujundamise mõtte enda rõõmuks või kampaanias osalemiseks teoks teha. Kui vajate konsultatsiooni, võib pöörduda tasuta nõuannete saamiseks Ivi-Els Schneideri poole (tel 506 5713, ivi@sschneider@gmail.com).

Peipsiäärne

on põnev oma

sibulakasvatusega,

Türi linna tuntakse

lillelaatade kaudu,

Jõgevamaa aga

kogub kuulsust

küüslaugu

propageerimisega.

muutub ise lillegi liigutamata. Samas, nähes siin ja seal kaunitult kujundatud detaile kodude ümbruses, tundub, et isetegemise rõõm on meis kõigis olemas.

Pakun välja mõtte, mida saame ise oma kodukohas teha, et me vallana teiste seas silma torkaks ja eristuks. Kutsun üles kujundama kauniks oma koduvärvavaid! Või kui sissepääs koju on ilma piirdeaia, kauniks kujundama oma teetsa või muu sümboolse värvakoha.

Värv on kodu visiitkaart, koduvärvat märkame alati kõigepealt. Kujutan ette, kui tore oleks valla teedel liikudes märgata vahvalt kujundatud vära-

vaid, vaimukalt kujundatud talukoha nimesilti, majanumbrit, toredat postkasti, valgustit või mis tahes pilgupüüdjat. Suvel saab värvat kaunistada suvelilledega, aastaringiselt võiks sissepääsu kaunistada mõni igihaljas puu või põõsas. Kujunduses saab arvestada kõigi koduste pühadega: aastalõpp on tore aeg värvada sarama lüüa, kevadel saab innustust munadepühadest, suvel jaanipäevast või mõnest muust tähtpäevast.

Usun, et võimalusi oma kodu visiitkaart pilkupüüdvaks kujundada on küllaga ning see pole üle jõu käiv ega ka kulukas. Pealegi on ju põnev fantaseerida ja leida vahvaid omanäolisi ideid. Kindlasti pakub tegevus rõõmu ka pere lastele. Oleks väga muljetavaldav, kui valla territooriumil tekiks kauneid värvakoha mas-siliselt.

Alati on meeldiv kui inimeste toredaid tegemisi ka märgatakse. Eesti kodukultuuri ajaloost on teada, et Eesti riik tunnustas ja toetas juba esimese vabariigi ajal kodude kaunistamist, kinkides majaomanikele majavärvi. Üle maa olid ametis konsulendid, kellelt sai kodu rajades nõu ja abi küsida.

Tantsumeistriks videoside kaudu

ajaleht@laaneharju.ee

» Kloogal elav sihikindel breiktantsija Karina Ekimenko, kelle saavutusi tutvustasime vallalehe veergudel eelmise aasta suvel, on saavutanud järjekordse tubli tulemuse, tulles hiljuti Soome meistrivõistlustel esimeseks.

Võistlus oli korraldatud praegusele ajale kohaselt videoside teel. Osalema pääsuks tuli 25. novembriks saata tantsunumbri video, mille alusel kohutunukid valisid välja kahesa

võistlejat otsepidis toimuvatele põhivõistlustele.

Tantsulahingu finaaliid leidsid aset 5. detsembril. Karina oli oma treeneriga koduses treeningisaalis, kust toimus veebi teel online-ühendus. Samamoodi osalesid teised võistlejad.

Osalejad pidid läbima mitu katset, millest igas oli kaks etteastet. Nende põhjal jõudis Karina finaali, kus pidi tantsuga ette astuma kolm korda, mille eest saavutas võidu. Õnnitleme edukat tantsutüdrukut!

Karina Ekimenko
BOE19 breigivõistlusel
Tartus.

ROHELINE VALD

Elroni elektrirongid läksid üle taastuvenergiale

elron.ee

» Tallinna ja Harjumaal lähiliinidel sõitvad Elroni elektrirongid kasutavad 2021. aastast 100% vaid rohelist energiat. Taastuvenergiapõhise rongiühenduse tagamine aitab vähendada süsiniku ja-lajälge ning täita Eesti ja Euroopa Liidu taastuvenergia osakaalu suurenemist transpordisektoris.

„2021. aastal on planeeritud elektrienergia kulu elektrirongidel üle 14 miljoni kWh. Kui eelmistel aastatel kasutasime elektrirongide puhul tavaenergiat, siis alates vastastanud aastast sõidavad kõik meie elektrirongid 100% üksnes taastuvenergial,“ sõnas Elroni juhatuse esimees Merike Saks. Üleminek rohelisele energiale on osaks Eesti transpordisüsteemi arengust. „Nii nagu kogu Euroopa, peab ka Eesti aitama kaasa transpordisektori keskkonnamõjude vähendamisele. Üheks võimaluseks on eelistada fossiilsete energiaallikate kõrval taastuvenergiat, eriti juhul, kui see on samaväärselt kättesaadav,“ sõnas Saks.

Kui praegu sõidavad elektrirongid Tallinnas ja Harjumaal, siis aastaks 2024. on planeeritud elektrifitseerida ka Tallinna-Tartu kui üks suurima täituvusega rongiliin ning kaugemas tulevikus loodetakse ka Ida-suuna raudtee, mis võimaldaks Elronil veelgi suurendada taastuvenergiapõhise rongiliikluse mahtu.

„Hanke raames tellitud uued rongid, mis jõuavad plaanide kohaselt Tallinna-Tartu liinile 2024. aasta lõpuks, on samuti kahe-süsteemsed elektrirongid, mis hakkavad sõitma taastuvenergial,“ rõhutas Saks.

Kohalik taaskasutusstudio valmistas vallamajja prügisorteerimiskonteineri

» Lääne-Harju vallavalitsuses on alates möödunud aastast juurutatud rohekontori põhimõtteid. Vallamajas on loobutud ühekordsetest nõudest, loodud võimalus taaskasutada poe- ja kinkekotte ning sorteeritakse usinalt jäätmeid.

Liigiti jäätmete kogumist peab enamik inimesi küll õigeks ja vajalikuks, kuid sageli ei jõuta tegudeni sorteerimisanumate puudusel. Tihti ei leita mitmele prügikonteinerile kodus või kontoris ruumi või ei sobi need muul põhjusel ning kogu prügi jõuab ikka ühte prügikasti.

Lääne-Harju vallavalitsuses võeti kasutusele taaskasutusmaterjalidest valmistatud prügisorteerimiskonteiner, kuhu ametnikud koguvad biojätmeid, pakendeid ja olmejätmeid. Sobiva lahenduse valmistas vallavalitsuse tellimisel kohalik taaskasutustöökoda. Kloogal tegutsuva töökoja Re Studio eesmärk on kasutada ära jäätmeressurssi asjadele uut elu andes ning seeläbi aidata kaasa looduse säilimisele ja jätkusuutliku elustiili edendamisele.

Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat hindab sedalaadi koostöös tehtud rohesammu kõrgelt ja kiidab kogukonnast võrsunud algatusi: „Oleme siiralt tänulikud kõigile kogukonnaliikmetele, kes meiega rohevalla teemadel kaasa mõtlevad ja tegutsuvad ning aitavad viia ellu meie rohevalla eesmärgid ja edendada ringmajandust.“

Re Studio eestvedaja Marie Käige usub, et käegakatsutava kliimakriisi leevendamiseks püstitatud eesmärkide saavutamiseks on samaaegselt ärimudelite ja seadusemuudatustele vaja luua ka kiireid muutusi meie kõigi harjumustes. Ta viitab, et Eestis läheb taaskasutusse praegu 30% jäätmetest ning peab murettekitavaks asjaolu, et see protsent on viimased 10 aastat püsinud muutumatu. Re Studio ongi loodud eesmärgiga tuua keskkonnasäästlik mõtteviis ja ringmajandus inimestele lähemale, et igaüks meist saaks anda panuse jätkusuutlikkusse arengusse. „Püüan omalt poolt inspireerida inimesi vaatama tekkivaid jäätmeid kui ressursi, millele prügikasti viskamise asemel uus elu anda. Lääne-Harju vallavalitsusele valmistatud prügisorteerimiskast on üks näide, kuidas on võimalik ehitusjäätmetele uus elu anda ning luua süsteem prügi sorteerimise lihtsustamiseks igapäevases elus. Loodan väga, et taaskasutus saab üha enamate inimeste elustiili osaks ning olen õnnelik, et saan Re Studio tegevusega muutuste elluviimisele kaasa aidata,“ lisab Marie Käige.

Sorteerimiskonteiner pole ainus rohevalla raames tekkinud taaskasutustoodet Lääne-Harju vallas. Ehitusjäätmetest valmistatud biojätmete kiirkompostrid on juba valla mitmes alevikus kogukonna kasutuses. Hoo on sisse saanud ka poekotikampaania, mille käigus valmivad Tallinki hotellides kasutatud tekstiilmaterjalidest poekotid, mida hakatakse inimestele tasuta jagama, et vähendada kilekottide kasutust.

Talvine leerionnistamine tuli hajutamismõude tõttu pidada kolmes jaos. Pildil leerirühma esimene kolmandik 13. detsembril 2020.

FOTO: ANDRES ROOSMAA

Vaimne haridus on inimestele üha olulisem

Harju-Ristil asuva Risti kogudusega liitus 2020. aastal rekordiline arv uusi liikmeid – kolmel leerikursusel osales ja õnnistati kokku 37 inimest.

Andra Kirna
Risti kogudus

» Mis toob inimesed leerikursusele ja milliste küsimustele vastuseid otsitakse?

Meelis otsis koos armsama kohta, kus saada laulatatud. „Et see niisama formaalne ei oleks. Üsna pea jõudsin Ristile, kindlasti mõjutasid õpetaja Annika Laatsi sõnavõtted ja olemus. Otsisime lauluseks kirikut, aga leidsime endale terve koguduse,“ ütles ta.

Marko jõudis Ristile sisetunde otsingute kaudu. „Hakkasin üha enam tajuma, et vaimne teekond võiks olla vajalik ja jõukohane ka mulle. Kelle jaoks väljendub see joogaga süvitsi minekus või budismiüuringutes, kelle jaoks ristiusus. Pean usulisi teadmisi vaimse hariduse osaks, inimene ilma nendeta päris küps minu meelest ei ole,“ rääkis Marko. „Et just Ristile jõudsin, selles on osa ikkagi kirikuõpetajal. Raamatus, mis õpetaja Annikal värskest ilmus, oli mul nii palju äratundmisrõõmu,“ lisas ta.

Tiiu viis elu Risti kirikuõpetaja Annika Laatsiga kokku mitu korda varemgi. „Kirikuteemad pole minust kunagi väga kaugel olnud. Olen käinud pühapäevakoolis ja see, et inimene peab oma hinge eest hoolt kandma, on tundunud elementaarne. Kü-

simus oli, mismoodi. Kasutasin juhust, et esitada õpetajale mind huvitanud küsimusi. Ükskord ütles ta, et mul on neid nii palju, et võiksin tulla leeri,“ rääkis Tiiu.

Nii Tiiu, Marko kui ka Meelis on kaugemalt pärit. Paljudel kogudusega liitunud on juured või elukoht siinsamas Lääne-Harjumaal.

Vastsed koguduseliikmed küll päris igale teenistusele ei jõua, aga Ristile on nüüd asja sagedasti. „Teenistustel käime, jõulukuul isegi sagedamini. Aga näiteks ka talgutel,“ tõdes Meelis. Marko on veendunud, et kui sõnum kõnetab, siis tullakse ka kaugelt.

Miks võiks oma elu siduda kogudusega?

Tiiu jaoks on olulisel kohal inimesed, keda Ristil kohata. „Ma väga kerge suhtleja ei ole, aga seda rahvast tahan jälle näha. Talgutel ja kirikuvalves on ka tore. Oli üllalahe istuda 700-aastases kirikus, suur võtmerõngas käes, ja rääkida sellest paigast külalisele,“ arvas Tiiu.

Kristi sõnul on seltskond, kes seal koguneb, kirju ja põnev. „Seal on inimesi väga erinevatelt elualadelt,“ tõdes ta.

Ristil toimuvad jumalateenistused kaks korda kuus, teisel ja neljandal pühapäeval. „Kaks korda kuus sinna jõuda pole

palju. Asi pole mitte üksnes õpetaja kõnetavates jutlustes. Aeg oravarattast väljas ja jumalateenistuse kummaline rutiin on ka täitsa tore,“ arvas Tiiu.

Leerikursused

Inimene saab kristlikku usku omaks tunnistada siis, kui teab, mida see tähendab ja millele ta oma lootuse paneb. Leerikursusel õpitakse tundma ristiusu ja koguduse elu põhitõdesid ning leitakse orientiirid kristlasena elamiseks, et teha teadlikke otsuseid.

Leerionnistusega saab ristitud inimesest täisõiguslik koguduse liige. Ta saab osaleda armulaual, laulatada oma abielu, tuua ristimisele oma lapsi, olla ristivanemaks ning osaleda koguduse juhtorganite valimistel.

Leerikooli on oodatud kõik vähemalt 15-aastased inimesed. Tulla võib ka siis, kui enda-

le tundub, et „õige aeg on juba möödas“ – vanimad mullused leerilapsed on 60–70-aastased. Enamik Risti koguduse leerikursusi ongi mõeldud pigem täiskasvanutele. Noortekursuste puhul kasutab kogudus sootuks teistsugust, loovamat formaati, mis sisaldab ka mitmeid leerilaagreid.

Kas on õige tulla leeri, kui ei ole veel oma usus kindel?

Leer ongi mõeldud otsijatele ja küsijatele. Otsingud kuuluvad lahutamatu osana inimeseksolemise ja elu juurde. Kristlik usk ei ole pime kuulekus, vaid pidev liikumine taipamise ja selguse suunas. Leeris on hea võimalus uurida ja arutada, mida ristiusk endast kujutab ning mida tähendab elada kristlasena. Mingeid eelteadmisi ei nõuta. Oluline on siiras huvi ja valmisolek kohal käia, lugeda ja arutleda. Leerikooli on oodatud ka need, kes pole kindlad, kas nad kogudusega liituda soovivad. Osalemine ei kohusta inimest liituma. Informeeritud, teadliku otsuse saab inimene teha alles siis, kui ta teab, mille poolt või vastu ta otsustab.

Ristil toimub leerikool 2–3 korral aastas ning kestab ligikaudu kaks kuud, võimalikult paindlikult, et osaleda saaks tööl käivad pereinimesed ja keegi ei peaks kiire elutempo tõttu õnnistusest ilma jääma. Sel aastal lõkkub leeriope pandeemia tõttu kevadesse. Alustada loodetakse laupäeval, 10. aprillil kl 11. Esimeses tunnis lepitakse kokku osalejatele sobiv ajagraafik, sh nädalapäev ja kellaaeg.

Oma soovist tulla leerikooli saab märku anda aadressil risti@eelk.ee.

Kes teeb, see jõuab – kodukanti kiindunud matkajuht

Marje Suharov

» Pea aasta kooselu viirusega on muutnud looduses kõndimise lausa elutähtsaks tegevuseks, mis aitab välja kodusest rutiinist ning turgutab tervist. Uute radade avastamiseks tasub end sappa võtta mõnele kogenud matkajuhile. Meie piirkonna arvukaid matkaradasid ning ajalugu ja loodust tutvustab igapäevaselt IT valdkonnas leiba teeniv retkejuht Heiki Hõimoja.

Kodukoht – rohkem kui oma kodu

1988. aastal tuli Heiki pealinna-poisina Keilasse elama. Mõned aastad hiljem rajas noor pere abikaasa Kaja isakoju Kersalu külla oma maja, kus koos on üles kasvatatud kolm last.

„Olen alati soovinud oma kodukohas osaleda ka ühiskondlikes tegevustes,“ räägib Heiki, kes toona lõi kaasa Keila Kodanike Komitee rakukeses ja korraldas Keila kultuurimajas elu esimese valimiskoosoleku. Paari aastaga tundis ta Keila kandi elanikke rohkem kui mõni kohalik. Valimisdebate ja kõik-sugu muid kogukonnaüritusi on tema tegemiste kontol palju ning ühiskondlikult aktiivne on ta jätkuvalt.

Ka Kersalus soovis Heiki, et külaelu käiks ja naabrid omavahel hästi läbi saaksid. „Ega ei pea kogu aeg midagi hullult rap-sima, teha tasub neid asju, mis piisavalt paljusid kõnetaks,“ räägib külaelu eestvedaja. Kersalus on toimunud igal aastal Teeme Ära talgupäevad, muinastulede lõkkes, osaletud on kunagi toimunud rannamängudel ja valla päeva võistlustel. Viimastel aastatel on Kersalu kanti kolinud aktiivseid noori ja nende abiga loodetakse külaelu uuele tase-mele viia.

Looduse ürgne kutse

Kümme aastat tagasi, kui Kloogaranna Selts kuulutas välja 20. augusti kodukandi rattamatka, mõtles Heiki, et väntama minna ei viitsi, aga aitaks korraldamisel. Sealt alates kogus matkapiisik jõudu ja juba mõned aastad hiljem kutsuti ellu rahvamatk tähistamiseks Eesti Vabariigi aastapäeva. Nendele tänaseks traditsioonilistele retkedele on jagunud huvilisi igal aastal. Juba esimesele EV aastapäeva matkateele Kloogarannast mööda randa Kersaluni kogunes sada inimest. Rahvarohkeim oli vabariigi 100. aastapäeva matk 300 osalejaga.

Matkaharrastusest on saanud sõltuvus ja nii vabatahtlik kui ka päris töö. Täna on Heiki hea suhtlejana Harjumaa Giidide Ühingu liige, osaleb aktiivselt Loodes-Eesti turundusgrupis ja muudel turismiasjaliste kokkusaamistel ning korraldab regulaarselt matkasid. Enamasti tutvustab ta piirkonna loodusrikkusi pool päeva kestvatel jalgsimatkadel Harjumaal ja kaugemalgi.

Möödunud keerulisest aastast rääkides on matkajuht rahul, et looduses viibimine koroonapandeemias tunnistati üldiselt ohutuks tegevuseks. „Kevadi-

Porikuu festivalil tegi Heiki tuure igal nädalavahetusel, et Loodes-Eesti tutvustada. Fotol ajalooks saanud vallapiirid Lääne-Harju Koostöökogu kaardil.

ses eriolukorras oli küll hirm suur, kui rannas keegi vastu tuli – hüppa või vette,“ meenutab ta lõbusalt ja usub, et äkki rän-nuhvilised hakkavad edaspidi välismaa asemel rohkem Haanja mehe juures käima ning Eesti maaturismil tekivad võrdsemad võimalused.

Mujale maailma Heiki ise liigselt reisima ei kipu: „Mulle Eesti ilm meeldib!“

Lood ja emotsioonid

„Jalgsi matkates saad viia inimesi sinna, kus nad enne ei ole käinud,“ ütleb matkajuht ja lisab, et just nendelt retkedelt on ta saanud kõige paremat tagasisidet. Heiki juhitud matkad on üldharivad. Loodusgiidiks ta end nimetada ei julge: „Mulle meeldib jutustada lugusid, anda edasi emotsioone ning tuua paralleele tänapäevaga.“

Ta leiab, et giidituuri läbi viies ei pea tohutult fakte ette lugema, sest suurt infohulka ei suuda inimene vastu võtta. Põh-jatust internetiavarusest, pärand-kultuuri kaardilt või raamatukogu-st on tähtis leida uba, millest rääkida.

Inimesi ja ajalugu tutvustades meeldib Heikile oma juttudes päevapoliitilist võrtsi lisada. Ta meenutab viimast matka Tallinnas, kui peatuti grupiga Kes-

Heiki juhatab matkalisi Eesti Vabariigi aastapäeva rahvamatkal.

Heiki (tagareas) oma koduküla rahvaga 2014. a Kloogarannas toimunud küladevahelistel rannamängudel.

linna kalmistul „Aljoša“ juures. See oli hea koht meenutusteks ja paralleeliks tänasesse päeva. Oli ju pronksõduri teisaldamine ka poliitiliste valimislubadus nii nagu äsja abielureferendum. Pinged ja emotsioonid on vägagi võrreldavad.

Loodes-Eesti kaardile!

Heiki südameasjaks on oma piirkonda edendada, turundada ja tutvustada. Radu, mis siinkandis põnevust pakuvad, on küllaga. Kogenud giidina toetab ta mõtet minna avastama just uusi matkaradasid, et ei korduks populaarsetel radadel esinev Viru raba sündroom.

Matkamehe arvates peituvad Lääne-Harju valla loodusrikkused just rannikualal. Tema lemmik teerada Paldiski Põhja-sadamast Pakri tuletornini võib nimetada vaese mehe Põhja-Iirimaaks: „Seal saab kõndida nii pankranniku all kui kiviklibusel kõrgel pangarajal, kus ilus ja võimas merevaade.“

Kuid looduses liikudes on ka probleeme, seda just kallasrajale pääsemisel. Kehtivate seaduste tõttu sõltub juurdepääs vaid maaomaniku tahtest. Seda koges ta kaasa lüües rahvusvahelise rannikumatkaraja tähistamisel, kui sai eravalduste omanikega palju läbirääkimisi peetud. Heiki arvates oleks õige mitte keelata inimeste liikumist, vaid neid just suunata.

Koostöös Kloogaranna Selt-siga on osa piirkonnas läbitud radu Leader-projekti toel ka kaardistatud, mida tutvustatakse veebilehel www.matkarajad.ee. Alanud aastal jätkab Heiki piirkonnas giiditööd ning matkade korraldamist enda vastloodud ettevõttes Lahematkad OÜ.

Hinge peegel

Giidindusele lisaks osaleb Heiki aktiivselt Lääne-Harju valla kogukonnakomisjonis ning tantsib rahvatantsu segarühmas Lahe-pere Lained. „Eks kodus on nimekiri tegemata tööstest pikem kui tehtud asjadest,“ räägib aktiivist, kes on vanaisaks ka kahele lapselapsele.

Sõprade sõnul on Heiki alati see, kes appi tõttab, olgu see siis purunenud rehvi või katkine IT-vidin. Tema päevakavasse mahub ka sotsiaalne ettevõtmine, mis nõuab suurt pühendumist.

Keila valla aegu tegi lehetoi-metus korjanduse liikumispuudega pimedale poisile Artjomile Kloogalt. Kampaaniaga soetati seade tema ratastooli tõstmiseks. IT-firma, kus Heiki töötab, tegi sel aastal ka korraliku panuse Artjomi jõulukotti, ostes talle telefoni.

„Vidinatest olulisem on tegelikult suhtlus, seda eriti ratas-tooli aheldatu jaoks. Igapäevane helistamine ja maailma asjade üle arutamine on kindlasti meie kõigi jaoks olulisim.“

Kasutuses oleva küttekolde korsten peab olema korras!

Kodud tuleohutuks!

ajaleht@laaneharju.ee

» Päästeameti statistika järgi on Eestis eluhoonete põlenguid aastas ligikaudu sama palju kui Põhjamaades, kuid tules hukkub kolm-neli korda enam inimesi. See tähendab, et paljud Eesti kodud ei ole nende elanikele ohutud. Peamiselt põhjustavad koduseid tulekahjusid elektriseadmete rikked ja küttesüsteemiga seotud probleemid.

Alates 2018. aastast on toimunud Päästeameti kampaania, mille käigus on riigi ja omavalitsuste koostöös parandatud tuleohutust ligi tuhandes majapidamises üle Eesti.

2020. aastal tehti tuleohutuse parandamise töid 425 Eesti kodus, millest 47 kodu asus Harjumaal. Riigieelarvelist toetust kasutati Harjumaal 97 210 euro eest, millele lisandus omavalitsuste poolne panus 38 350 eurot.

Lääne-Harju vallas tehti möödunud aastal tuleohutuks neli kodu, kus uuendati elektri- ja küttesüsteeme kokku 11 240 euro eest.

Päästeameti Lääne päästekeskuse ennetusosakonna nõuniku Grete Arumäe sõnul on projekti "Kodud tuleohutuks" riigipoolne toetus 2021. aastal sama suur kui eelmisel aastal - 600 000 eurot. Endiselt oodatakse ka omavalitsuste panust, et tuleohutuks teha võimalikult palju kodusid.

"Kodud tuleohutuks" projektis osalevate kodude nimekiri kujuneb Päästeameti läbiviidud kodukülastuste andmete ja ettepanekute põhjal, mis analüüsitakse läbi koostöös kohaliku omavalitsusega.

Peamised toetatavad tegevused on:

- küttekolde ja -seadme parandamine, lammutamine ning uue ehitamine;
- elektrisüsteemi parandamine ja elektriaudit;
- gaasiseadmete parandamine ja uue gaasiseadme ehitus.

ROHELINE VALD

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava

Kerli Lambing

Keskonna- ja planeeringute osakonna juhataja

» Lääne-Harju ja Saue vald on alustanud ühise jäätmekava koostamisega. Selle eesmärgiks on käsitleda jäätmehoolduse arendamist mõlemas omavalitsuses nii eraldi kui ka ühiste võimaluste ja lahendustena. Jäätmekava koostamisel seatakse peamine fookus elanikkonna teadlikkuse tõstmisele, jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamisele ja erinevate lahenduste ellurakendamisele. Jäätmekava tegevuskava koostatakse vastavalt tegevuste prioriteetsusele viie aasta perspektiivis ja pikaajaline tegevuskava kuni aastani 2030.

Jäätmekava valmib eeldatavalt käesoleva aasta esimeses pooles, kava võtab vastu vallavolikogu. Jäätmekava eelnõu läbib ka avalikustamise, mille käigus on võimalus kõigil esitada asjakohaseid ettepanekuid. Avalikustamisest teavitatakse avalikkust eraldi vastavalt jäätmeseadusele. Vastuvõetud jäätmekava ja selle tegevuskava võimaldab jäätmehoolduse arendamist korraldada edaspidi süsteemsemalt.

Lisainfo: keskkonna- ja planeeringute osakonna juhataja Kerli Lambing, kerli.lambing@laaneharju.ee

Lääne-Harju Huvikeskus pakub osalise koormusega (0,5 ametikohta) tööd **NOORSOOTÖÖTAJALE VASALEMMAS.**

Kandideerimiseks saada CV aadressile viktorija.visbek@hk.laaneharju.ee hiljemalt 31.01.2021

Info: Viktorija Visbek, tel. +372 6741319

Targa linna ideekonkursil saatis Lääne-Harju valla projekti edu

taltech.ee

» Möödunud aasta lõpul toimus Targa linna tippkeskuse rahvusvaheline konkurss eesmärgiga leida nutikaid tulevikulahendusi linnade reaalsele probleemidele. Ideekonkursile laekunud 71 ideest 12 jõudsid finaali ja nendest neli parimat viiakse Targa linna tippkeskuse poolt ellu ning tehakse reaalses linnakeskkonnades läbi. Nende põnevate ideede hulka pääses ka Lääne-Harju valla projekt.

FinEst Twins Targa linna tippkeskus on loodud eesmärgiga muuta linnakeskkonnad paremaks uute tehnoloogiate katsetamise teel ning seeläbi kasvada rahvusvaheliselt tuntud teadusarenduskeskuseks. Tippkeskuse asutajateks on Tallinna Tehnikaülikool, Aalto Ülikool ja Forum Virium, Eesti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Pilootprojektide esmasel eelarved ühe projekti kohta on vahemikus 1,2 ja 1,5 miljonit eurot ning uued lahendused töötatakse välja ja testitakse kahes linnas või vallas 2023. aasta maikuuks.

Ideekonkursi rahastavad Euroopa Regionaalfond ja Eesti Haridus- ja Teadusministeerium. Sarnased konkursid leiavad aset ka järgnevatel aastatel.

Neli edukaimat projekti

Infovahetuse platvorm ühis- ja nõudepõhise transpordisüsteemi haldamiseks

Projektis testitakse nõudluspõhist transpordi terviksüsteemi alates reisija koduuksest kuni pealinna transpordi sõlmpunktideni nagu Ülemiste ja Tallinna sadam ning edasi üle mere Helsingisse. See saavutatakse, lisades olemasolevatele ühis- ja transpordi tüüpidele isejuhtivad „viimase miili“ minibusid ja mikromobiilsuse lahendused.

Projekti tulemuseks on reaalses linnakeskkonnas testitud töötav infovahetuse platvorm ja mudel ning ja rakenduslik töövahendite komplekt linnade jaoks.

Projekti peamised partnerid on Tallinna linn ja Rae vald, lisaks mitmed välised partnerid nii valitsusasutustest, eraettevõt-

FOTO: ILMAR SAABAS

Liginullenergiamaajad eeldavad väga väikest aastaringset tarbitavat energiahulka ja seda, et energiatarbimise saab katta lokaalselt toodetud taastuvenergia abil.

lusest kui ka mittetulundusorganisatsioonidest.

Projekti juhhib autonoomsete sõidukite uurimisgrupi juht professor Raivo Sell Tallinna Tehnikaülikoolist.

Tallinna-Helsingi digitaalne dünaamiline rohemudel

Projekt arendab Tallinna ja Helsingi digikaksiku rohekihustust ning loob Tallinna keslinna nutika linnaplaneerimise virtuaalkeskuse. Rohekaksiku projektis luuakse Tallinna ja Helsingi linnale kohalikku taimmaterjali sisaldav 3D mudel koos seda toetava digikaksiku liidesega. Projekti teeb maailmas ainulaadseks rohekeskkonna digitaalne mudeldamine, mis võimaldab maastikumuutusi analüüsida ja katsetada täiesti uut viisidel.

Projekti partnerid on Tallinna ja Helsingi linn, Aalto ülikool ja Tallinna Tehnikaülikool.

Projekti eestvedaja on arhitektuuri ja urbanistika akadeemia juht professor Kimmo Lylykangas Tallinna Tehnikaülikoolist.

Hoone suutlikkuse audit reaajas

Projekti eesmärk on parandada hoonete kasutusaegset energiatõhusust ja sisekliimat suurte kinnisvaraportfellide digitaalse haldamise abil. Pidev energia, ventilatsiooni ja õhu kvaliteedi

monitooring tekitab suurandmed, mille käsitlemiseks luuakse hoonete olukorra jälgimist, võrdlemist ja diagnostikat võimaldavad lahendused.

Kokku on plaanitud ühendada 45 haridushoonet Tallinnas ja Tartus IoT platvormiga, mille abil arendatakse ja testitakse suutlikkuse monitooringut ja hooldusega seotud automaatset diagnostikat. Projekti tööriistad on kasulikud kõikidele suurtele kinnisvaraomanikele.

Projekti juhhib ehituse ja arhitektuuri instituudi direktor professor Jarek Kurnitski Tallinna Tehnikaülikoolist.

Energiavajaduse vähendamine mikrovõrkude ning energiasalvestite abil

Projekti eesmärk on vähendada elektritoite vajadust tarbimise

“*Targa linna tippkeskuse eesmärgiks on muuta linnakeskkonnad paremaks uute tehnoloogiate katsetamise teel.*”

optimeerimise kaudu ning kärpida süsinikumahukat elektritootmist, lihtsustades taastuvenergia lahenduste kasutamist.

Energiasalvestus- ning juhtsüsteemide kasutamine võimaldab muuta elektritarbimise profiili ja kompenseerida taastuvenergia töötavate generaatorite kõikumist toodangut. Eesmärk saavutatakse elektriliste mikrovõrkude kaudu.

Projekti käigus luuakse kohalikele omavalitsustele vahendid elektriliste mikrovõrkude ja suletud elektri jaotusvõrkude moodustamiseks, võimaldades seeläbi lahendada energiavarustuse probleeme ning suurendada süsinikuneutraalse energia kasutusevõtet.

Pilootlahendused on kavas rajada Lääne-Harju valda Paldiskisse ning Tartu linna. Projekti juhhib dr Tarmo Korõtko Tallinna Tehnikaülikoolist.

Lääne-Harju valla arendusnõuniku Asso Nettani sõnul toimub aasta alguses kooskõlastamiste ja lepingute sõlmimiste etapp: “2021. aastal viime läbi uuringu ja analüüsi elektrienergia tarbimisvajaduse üle tööstusettevõtete ja omavalitsuse osas. 2022. aastal toimub valla territooriumil elektri mikrovõrgu ehitamine.”

Targa linna ideekonkursi kohta saab lähemalt lugeda: www.taltech.ee/tarklinn

Pakri SK jalgpalliaasta 2020

Igor Aleksandrov
Pakri SK

» Pakri SK juhtkond tänab mängijaid ja nende perekondasid eduka jalgpalliaasta eest!

2020. a osales Eesti meistri-võistlustel kaks laste meeskonda – Pakri SK Alexela 2011 ja Pakri Vasalemma 2007. Neist esimene võitis esimeses voorus nelja võistkonda ega jätnud teistele mingeid võiduvõimalusi. Pakri Alexela 2008 meeskond osales turniiril „Talve liiga 2019–2020“, kus ta võitis I koha.

Suvel osalesid Pakri Vasalemma 2007 poisid turniiril „Saaremaa CUP 2020“ ja võitsid III koha.

Eelmisel aasta said Pakri SK Alexela 2011 mängijad tugeva

FOTO: ERAKOGU

Saaremaa CUP 2020 turniiril saavutasid 2007. aastal sündinud poisid III koha.

praktika, osaledes 9 turniiril ja sõpruskohtumisel.

Pakri SK tänab partnereid AS-i Alexela Logistics ja AS-i Paldiski Tsiingipada koostöö eest;

Heategevusfondi Uus Laine, Eesti Kalapüügihühistut ja Lääne-Harju Vallavalitsust abi eest ning JK Vasalemma projektipõhise koostöö eest.

Ootame oma fänne ja toetajaid alanud 2021. aastal taas Alexela Arena tribüünidele!

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

» Lääne-Harju Vallavolikogu ja Harku Vallavolikogu on 31.08.2020 otsusega nr 60 ja 26.11.2020 otsusega nr 94 algatanud Keila-Paldiski 330/110 kV elektriliini trassikoridori detailplaneeringud ning keskkonnamõju strateegilise hindamise. Lääne-Harju Vallavolikogu algatatud planeeringu alasse jäävad kõik maaüksused, mida olemasolev Harku-Paldiski liin Lääne-Harju valla haldusterritooriumil läbib, mis on vajalikud liini ümberehitamiseks, alajaama rajamiseks või mis jäävad liinide kaitsevööndisse:

Paldiski linnas Pallase haljasala 7 58001:005:0241, Põdra tee 32 43101:001:0399, Lõuna tn L5 43101:001:1409, Rägastiku 43101:001:0762, Loo 58001:005:0024, Teeääre 43101:001:0070, Uustalu 58001:005:0023, Vanatalu 58001:001:0351, Leetse tee L2 43101:001:0451, Leetse tee L3 43101:001:0444, Männiku 58001:001:0368, Loo 58001:006:0015, Saariku 58001:006:0021, Uuekubja 58001:001:0323, Vainu 58001:001:0324, Vahanurme 58001:001:0326, Kubja 58001:001:0269, Pae-valli 58001:006:0026, Liongi 58001:006:0008, Jaani tee 43101:001:0976, Jaani tee 8 58001:007:0024, Jaani tee 10 58001:007:0025, Jaani tee 14 58001:007:0027, Jaani tee 16 58001:007:0028, Kergliikustee lõik 1 58001:007:0033, Kergliikustee lõik 2 58001:007:0034, Tallinna mnt 43 58001:001:0336, Tallinna mnt 47 58001:007:0031, Tallinna mnt 47a 58001:007:0032, Tallinna mnt 45 58001:007:0029, 8 Tallinn-Paldiski tee 58001:001:0132, Tallinna mnt 48 58001:001:0160, Tallinna mnt 46 43101:001:0069, Kompressorijaama 43101:001:0072;

Kersalu külas Keila metskond 340 29501:001:0521, Tallinna mnt 56 // Korka 29501:009:0172, Vanaranna tee 37 43101:001:0495, Siidisaba 29501:009:0417, Vanaranna tee 31 29501:009:0393, Sepa põld 4 29501:009:0394, Vanaranna tee 25 29501:009:0254, Vanaranna tee 19 29501:009:0255, Kroonipõllu 29501:009:0450, Aaviku rohumaa 3 29501:009:0146, Toropi 29501:009:0448, Vanaranna tee 10 29501:009:0189, Vanaranna tee 4 29501:009:0202, Vanaranna tee 5 29501:009:0382, 11199 Põllküla-Madise tee 29501:009:0293, Madise tee 22 29501:009:0312, Madise tee 24 29501:009:0313, Metsatiigi tee 10 29501:009:0232, Metsatiigi tee 2 29501:009:0062, Keila metskond 146 29501:009:0487;

Klooga alevikus Tooma mets 3 29501:009:0231, Andrese 29501:009:0365, Kasesalu 29501:009:0314, Hahkkaruslase 29501:001:0661, Lepiku mets 1 29501:009:0133, Keila metskond 72 29501:009:0456, Klooga kalmistu 1 29501:009:0470, Keila metskond 147 29501:001:0426, Keila metskond 46 29501:007:0213;

Kloogaranna külas 11198 Klooga tee 29501:007:1821, Keila metskond 47 29501:007:0214, Tammepõllu 29501:007:0075, Klooga-Kloogaranna raudtee R1 29501:007:0303, Keila metskond 45 29501:007:0212, 11196 Klooga jaama tee 29501:007:0609, Keila metskond 44 29501:007:0211;

Tuulna külas Keila metskond 346 29501:001:0532; Niitvälja külas Vana-Villasmaa 29501:007:0632, Taga-Villasmaa 29501:007:0633, Ees-Villasmaa 29501:007:1785, Uus-Villasmaa 29501:007:0628, Kündari soo 29501:007:2250, Põlis-Kündari 29501:007:0621;

Illurma külas Kündari rohumaa 15 29501:007:0260, Jaago 29501:007:0321, Keskküla rohumaa 2 29501:007:0084, Keskküla karjamaa 3 29501:007:0083, Illurma küla 29501:007:0864, Jaani karjamaa 3 29501:007:0867, Kõrtsu 29501:007:0810, Ilunurme tee 43101:001:1109, Kõrtsu 29501:007:0815, Jaani 29501:007:1306, Seedri 29501:001:0533, Leedri 29501:007:1545;

Valkse külas 8 Tallinn-Paldiski tee 29501:007:0657, Karasma-Hansu 29501:007:1359, Kavaleri 29501:001:0276, Mailase 29501:007:1731, Evardimetsa 29501:001:0331, Ehvardi-Kaarli rohumaa 4 29501:007:1576, Robirohu 29501:007:1726, Ehvardi-Kaarli rohumaa 1 29501:007:1269, Ehvardi-Kaarli 29501:007:1271, Evardi-Juhani 29501:007:1224, Kesalille 29501:007:1729, Valkse-Mihkli põld 2 29501:007:0091, 11195 Keila-Keila-Joa tee 29501:007:0482, Valkse-Mihkli mets 3 29501:007:0092, Mäesauna mets 2 29501:007:1333, Lepa tee 43101:001:1199, Mäesauna mets 1 29501:007:1332, Mämallika 29501:007:0761, Liivaku 29501:007:0570, Teeääre 29501:007:1663, Joosti 29501:007:0484, Pähklimetsa põld 1 29501:007:0640, Luhatirtsu 43101:001:0174, 11194 Karjaküla tee 29501:007:0607, Niiduritsika 29501:001:0375, Võsaritsika 43101:001:1194, Võsaritsika 29501:001:0379, Männi 29501:007:0580, Heinaritsika 29501:001:0376, Maakilgi 29501:001:0377, Väljaotsa rohumaa 2 29501:007:0227.

Trassi pikkus Lääne-Harju valla territooriumil on 20,5 km ning laiis keskmiselt 153 m. Seega planeeringuala on ca 314 ha.

Paldiski elektrivarustuse pingeastme suurendamine ning uute 330 kV elektriliinide ehitamine on varasemalt sätestatud kehtivas Paldiski linna üldplaneeringus (Paldiski Linnavolikogu 14. juuni 2005. a määrus nr 15) ja Harju maakonnaplaneeringus 2030+ (riigihalduse ministri käskkiri 09.04.2018 nr 1.1-4/78). Harju maakonnaplaneeringus 2030+ on muuhulgas pingeastmete suurendamisel ette nähtud vajadus koostada täiendavad planeeringud.

Paldiski majandusarengu tagamiseks ja planeeritava Eesti 500 MW võimsusega pump-hüdroakumulatsiooni jaama (PHAJ) ühendamiseks Eesti elektrisüsteemiga 330 kV pingel on vaja suurendada lõigus Keila-Paldiski olemasolevat 110 kV pingeastet ja asendada olemasolevad 110 kV elektriliinid ühisriputusega 110/330 kV elektriliinidega. AS-i Elering ja Eesti 500 MW PHAJ arendaja OÜ Energiasalv Pakri vahel 13.03.2020 sõlmitud koostöökokkuleppe kohaselt korraldab kõneks olevate tööde planeeringumenetlused OÜ Energiasalv Pakri, kooskõlastades tegevused AS-ga Elering. Kavandatud planeeringu tehniliseks kirjeldamiseks on Merko Infra AS koostanud eskiisprojekti „Eesti PHAJ uuringud Keila-Paldiski 330/kV õhuliinile“.

Kavandatud ühisriputusega 330/110 kV elektriliin kulgeks Keila alajaamast Paldiski alajaamani olemasoleva 110 kV Keila-Paldiski alajaamade vahelise elektriliini asemel. Kavandatud elektriliin on jätk Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV õhuliinile, mis peaks lähiajal valmima ja mis arendab 330 kV elektrivõrku Lääne-Eestis ja tagab parema varustuskindluse kogu Eesti mandriosas.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kavandatavale ühisriputusega 110/330 kV elektriliinile vajaliku trassikoridori ja 330 kV alajaama asukoha määramine ning vajalike servituutide seadmine.

Detailplaneeringu eesmärk sisaldab endas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõige 1 punktis 30 toodud

olulise keskkonnamõjuga tegevust, mille puhul on keskkonnamõjude strateegilise hindamise läbiviimise kohustus. Keskkonnamõju strateegilise hindamise mõjualasse on haaratud maaüksused Harku valla haldusterritooriumil, mis on vajalikud tervikliku Paldiski-Harku kõrgepingeliini väljajätkamiseks.

Detailplaneeringu algatamise taotlusega, algatamise otsusega, lähteülesande ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega on võimalik tutvuda Lääne-Harju valla kodulehel laaneharju.ee/algatatud-detailplaneeringud.

» Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 17.11.2020 korraldusega nr 1127 detailplaneeringu Lääne-Harju vallas Kersalu külas Toropi (katastritunnus 29501:009:0448) maatulundusmaa kinnistul ja lähialal.

Planeeritav ala asub Kersalu külas 11199 Põllküla-Madise maantee vahetus naabruses Keila valla üldplaneeringu joonise 2A põhjal tiheasutuses väikeelamumaa juhtotstarbega alal. Planeeritava ala suurus koos lähialaga on 5,95 ha. Planeeringualal puudub hoonestus. Juurdepääs kinnistule on võimalik rajada 11199 Põllküla-Madise maanteelt. 11199 Põllküla-Madise tee Madise tee transpordimaa kinnistu (29501:009:0293) on kaasatud ulatuses, mis on vajalik juurdepääsu kavandamiseks planeeringuala kruntidele. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Planeeritav ala piirneb põhjas ja läänes Kroonipõllu (29501:009:0450) maatulundusmaaga, kirdes Vanaranna tee 10 (29501:009:0189) maatulundusmaaga, idas Vanaranna tee 5 (29501:009:0382) maatulundusmaaga ja Vanaranna tee 1 (29501:009:0110) elamumaaga, kagus 11199 Põllküla-Madise tee (29501:009:0293) transpordimaaga ja edelas Põllu (29501:009:0363) maatulundusmaaga. Planeeringuala lõunaosas on säilinud Madise-Põllküla vana maantee muldkhe. Planeeringu koostamise eesmärk on kinnistu elamumaa kruntideks jagamine, ehitusõiguse ja -tingimuste määramine, liikluskorralduse ja tehnovõrkude lahendamine, keskkonnakaitse abinõude ning vajalike kitsenduste määramine. Planeeringu ülesanded vastavad planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11–13, 1. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

» Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 15.12.2020 korraldusega nr 1206 detailplaneeringu Lääne-Harju vallas Alliklepa külas Perbi-Luha (katastritunnus 43101:001:0239) ja Perbi-Niiduranna (43101:001:0224) kinnistutel.

Planeeritavad kinnistud paiknevad osaliselt Padise valla üldplaneeringu põhijoonisel planeeringukohustusega alal, mille juhtotstarve on elamumaa. Planeeritavad kinnistud piirnevad põhjas Läänemere rannaga ja Perbi-Rannavalli (43101:001:0222) maatulundusmaaga, idas Perbi (56201:001:0998) maatulundusmaaga, kagus Perbiranna (56201:001:0999) elamumaaga, lõunas Perbi-Metsa (43101:001:0230) ja Perbi-Kadaka (43101:001:0229) maatulundusmaadega, läänes Männituka (56201:001:0663) ja Kase (56201:001:0658) elamuala kinnistutega. Planeeritava ala suurus on 3,67 ha. Planeeringualal puudub hoonestus.

Kinnistud on osaliselt kaetud metsaga. Perbi-Luha kinnistu põhjapoolisel osal 1,9 ha ulatuses on püsielupaik KLO3001208, millega on kruntideks jagamisel arvestatud ja seetõttu asub jagatav ala väljaspool püsielupaika. Kinnistute omaniku soov on moodustada 4 elamumaa krunti ja üks maatulundusmaa krunt.

Padise valla üldplaneeringus on Kolviku tee avaliku kasutusega tee. Juurdepääs moodustatavatele kruntidele lahendatakse avaliku kasutusega Alliklepa teelt (tee nr 5620143) alates Alliklepa tee L6 (43101:001:0843) transpordimaa kinnistust mööda olemasolevat avalikuks kasutamiseks määratavat Kolviku teed (tee nr 5620002). Kolviku tee avalikuks kasutamiseks määramiseks seatakse erakinnistutele Lääne-Harju valla kasuks isiklik kasutusõigus või sundvaldus. Planeeringu koostamise eesmärk on maatulundusmaa kruntideks jagamine, kruntidele hoonestusala ja ehitusõiguse määramine, juurdepääsude ja tehnoarajatiste kavandamine ning haljastuse ja heakorra põhimõtete määramine.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11–13, 17, 20. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

» Lääne-Harju Vallavalitsuse 05.01.2021 korraldusega nr 3 kehtestati Lääne-Harju vallas Lohusalu külas Mäe tn 10 (katastritunnus 29501:001:0072) ja Mäe tn 12 (29501:001:0069) kinnistute detailplaneering.

Planeeritavad kinnistud asuvad Lääne-Harju vallas Lohusalu külas Mäe detailplaneeringu põhjapoolisel alal, mis on kehtestatud Keila Vallavolikogu 21.06.2002 otsusega nr 275/060. Planeeritav ala piirneb põhjas Mäe tn 8 (29501:001:0074) elamumaa, kirdes Mäe tn 6 (29501:001:0073) elamumaa, idas Mäe tn 5 (29501:001:0071) ja Mäe tn 7 (29501:001:0068) elamumaaga, edelas Mäe tn 14 (29501:001:0067) elamumaa ja läänes Hüübu tee 27 (29501:001:0670) maatulundusmaaga. Planeeritava ala ligikaudne pindala on 5668 m².

Ehitisregistri andmetel on Mäe tee 10 kinnistu hoonestatud. Kinnistul on üksikelamu ehitisealuse pindalaga 202,6 m² (ehitisregistri kood 120670677). Lisaks asub kinnistul ehitisregistris kajastamata abihoone ja kasvuhuone. Mäe tn 12 kinnistu on hoonestamata. Kinnistut koormaavad juurdepääsu servituudid naaberkinnistute kasuks ja elektrimaakaabelliinid, liitumiskilbid ja veetrass. Mäe tn 12 kinnistul paikneb Mäe tn 7 (29501:001:0068) piirdeaed. Mäe tn 10 pindala on 2790 m² ja Mäe tn 12 pindala on 2854 m². Mäe tn 10 kinnistule ehitatud abihoone asub 1 m kaugusel Mäe tn 12 poolsest piirist. Detailplaneeringuga muudetakse Mäe tn 10 ja Mäe tn 12 kruntide vahelist piiri, suurendades Mäe 10 krunti ja vähendades Mäe tn 12 krundi pindala. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Detailplaneeringu kohaste rajatiste rajamise kulud kannab vastavalt sõlmitud lepingule huvitatud isik. Planeeringul puudub oluline mõju looduskeskkonnale ja valla majandusele. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda valla veebilehel www.laneharju.ee.

» Lohusalu küla Rannuka tee 13 ja Rannuka tee 15 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu eskiisi avalik arutelu toimub 02.02.2021 algusega kl 16 Lääne-Harju Vallavalitsuse istungite ruumis aadressil Rae 38, Paldiski linn.

Osavõtuks nõutav eelnev registreerimine tel. 6790 600.

Õnnitleme!

Valda sündisid

Juhan Jüri Seim	Marta Laanemaa	Lev Antõkov
Kevin Lemsalu	Gustav Vare	Thor-Lucas Larionov
Koit-Kalev Kasin	Artur Vare	

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Risti kuu 2. ja 4. pühapäeval

Pühapäeval, 24. jaanuaril kl 13 – jumalateenistus

Pühapäeval, 14. veebruaril kl 13 – jumalateenistus

Pühapäeval, 28. veebruaril kl 13 – jumalateenistus

Jumalateenistustest on väikelastel ja nende vanematel võimalik osa saada ka kiriku käärkambris olevas **LASTETOAS**.

JUMALATEENISTUSTE OTSEÜLEKANDED

on jälgitavad Facebookis FB/ristikirik ja koguduse kodulehel.

LASTEKLUBI, MININOORTEKATE JA PIIBLIRINGI töö on koroonapandeemia tõttu peatatud. Kohtumiseni viiruse taandumisel!

TÄISKASVANUTE LEERIKURSUSE

algus lükkub viiruspandeemia tõttu edasi. Esimene tund toimub laupäeval, 10. aprillil kl 11 kogudusemajas.

Palume eelnevalt registreeruda risti@eelk.ee või tel 55649256.

Võtke julgesti ühendust, kui soovite sel aastal ristida oma lapsi, kihluda või laulatada oma abielu, aga ka siis, kui hing on haige või otsite tuge, lootust ja rahu.

Õp Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee

EELK Harju-Madise koguduse teated

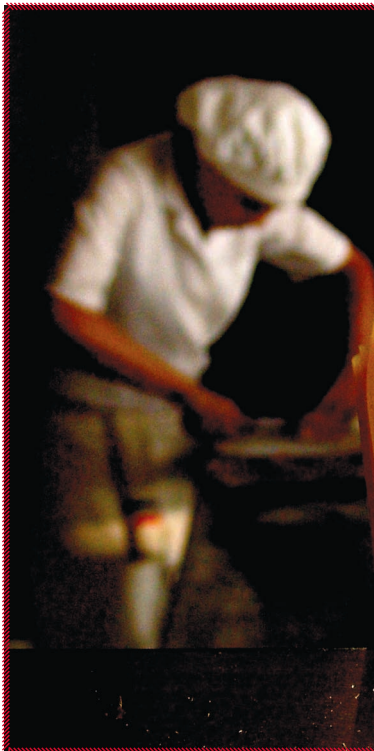
Pühapäeval, 31. jaanuaril 2021 kell 11 alustame täiskogu koosolekut jumalateenistusega, kirikus järgnevad **koguduse nõukogu ja juhatusel valimised** (neljaks aastaks). Valida saavad ainult koguduse täieõiguslikud liikmed, st et peab olema tehtud liikmeannetus ehk liikmemaks ja juhatusel armulaua.

Kallid Harju-Madise koguduse liikmed, loodan teist võimalikult paljusid näha valimistepäeval!

24. jaanuar –	3. pühapäev pärast ilmumispüha, jumalateenistus armulauaga kl 11
31. jaanuar –	3. pühapäev enne paastuaega, jumalateenistus armulauaga kell 11, koguduse täiskogu koosolek – nõukogu ja juhatusel valimised
7. veebruar –	2. pühapäev enne paastuaega, jumalateenistus armulauaga kell 11
14. veebruar –	pühapäev enne paastuaega, jumalateenistus armulauaga kell 11
17. veebruar –	tuhkapäev. paastuaja algus, jumalateenistus armulauaga kell 17
21. veebruar –	Paastuaja 1. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11

Leerikool algab 28. veebruaril, leeriõnnistus 23. mail 2021.

Huvitatud, võtke julgesti ühendust koguduse õpetajaga: **Reet Eru, tel 56904754 või e-post reet.eru@eelk.ee**

Risti Kool pakub tööd

kokaabile
(1.0 ametikohta)

Töötasu kuupõhine, miinimumtöötasu
Tööle asumise aeg
22.02.2021

Täiendavate küsimuste korral ja tööle kandideerimiseks palun esitada CV koos soovivaldusega info@ristipk.edu.ee

Kandideerimise tähtaeg 12.02.2021

Rannaniitude kadakast sai väärikas puu

MTÜ Loodusajakiri

» Eesti Looduse toimetuse on valinud aasta puud 1996. aastast alates. Nagu esimesel korral 1996. a on tänavuse aasta puu kadakas, täpsemalt meil looduslikuna kasvav harilik kadakas (Juniperus communis).

Kadakas väärrib tähelepanu paljude omaduste poolest. Teda peetakse vastupidavuse sümboliks, kadakas ilmestab kuivi päremaastikke saartel ja Lääne-Eestis. Maailmas on harilik kadakas üks laiema loodusliku levilaga puuliike. Eestis kohtab kadakat põõsakujulisena, ent ka kadakapuud pole haruldased.

Kadakas on kahekojaline: emas- ja isaskäbid on eri taimedel. Kevade hakul tolmlevad kollakad isaskäbid ning pärast roheka emaskäbi viljastamist

FOTO: MARIE SUHAROV

Kadastik Laokülas Pakri lahe kaldal on pilkupüüdev.

areneb sellest lihakas käbi, tuntu kadakamarjana. Esimesel aastal on käbid rohelised, teise aasta lõpuks saavad nad küpse ehk sinakasmusta välimuse.

Kadakat teatakse mitmekesise tarbepuuna: tema puidust on saadud näiteks aiamaterja-

li, tehtud õllekappasid ja muid puitesemeid. Kadakamarjad on hinnatud vürtside, ravimite ja džinni koostisosana. Kadakad on olulised päremaastikute puuliigid, pakkudes elupaika näiteks kadakataksile ja paljudele teistele lindudele.

INFO

Alates 1. jaanuarist 2021 asendus riigi keskkonnainfo lühinumber 1313 uue numbriga

1247

Samuti saab numbrilt 1247 (endise lühinumbri 1510 asemel) riiklikku infot teeolude ja liikluspiirangute kohta!

1247

on ööpäevaringselt töötav riigiinfo telefon, millelt saab usaldusväärset teavet või kuhu saab pöörduda riigiasutusi või riiklikke korraldusi puudutavates küsimustes.

Mälestame head naabrit

TIIT SEPPA

Avaldame kaastunnet lähedastele

Lohusalu tee 114
elanikud

Keskkonnainvesteeringute Keskus avas keskkonnaprogrammi taotlusvoor

Keskkonnaprogrammist saab toetust taotleda kaheksas valdkonnas konkreetsetele tegevustele, mille kohta leiab infot Keskkonnainvesteeringute keskuse veebilehelt www.kik.ee.

Toetust saavad taotleda kohalikud omavalitsused, äriühingud, keskkonnakaitsega tegelevad asutused, mittetulundusühingud, sihtasutused, korteriühistud, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja füüsilisest isikust ettevõtjad.

Taotlusi saab esitada kuni 1. märtsini 2021 andmesüsteemis KIKAS ja vooru eelarve on 11 828 000 eurot.

Muudatused ühistranspordis

MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse teatel lõpetatakse 31.01.2021 läänasuuna avalike liinide tellimine ATKO Liinid OÜ-lt lepingu lõppemise tõttu. Alates 1. veebruarist 2021 on Läänasuuna uueks vedajaks Hansabuss AS.

Läänasuuna uueks vedajaks on alates 01.02.2021 Hansabuss AS. Liinidel 111, 111A, 122, 124 ja 129 on suurendatud väljumiste arvu. Liinidel 107, 108, 109, 111, 118, 122, 123, 124, 127, 127A, 128, 129, 136, 146, 148 on muudetud väljumisaegu. Liinil 146 on hulk reise pikendatud Tallinnani.

Sõidugraafikud on nähtavad www.peatus.ee, vedaja Hansabuss AS Info telefonil Tel: 58502775, e-post: liinid@hansabuss.ee koduleht: www.hansabuss.ee

Elroni teatel muutus alates 11. jaanuarist Elroni rongide läänasuuna sõidugraafik.

Tänu remonttööde lõpule Paldiski jaamas muutub rongiliiklus Tallinna ja Paldiski vahel senisest kiiremaks. Igapäevaselt on mõlemas suunas käigus 15 rongi, mis tähendab, et enamjaolt saab sõita umbes iga tunni tagant. Sõiduplaanid on Elroni kodulehel ja ooteplatvormide infostendidel, tasuta rongiinfot jagab ööpäevaringne infotelefon 616 0245.

ERAKUULUTUSED

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Hispaania keel. Kutsume ühinema 2021. aasta alguses alustava algajate hispaania keele kursusega Laulasmaal! Tunnid reede õhtuti Laulasmaa koolis. Info ja registreerimine a.s.wesman@gmail.com

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, lume koristamine, heki lõikamine ja pügamine. Tel +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Võtmed kätte lahendused maja ehituseks. 53 529 476 mehitus@gmail.com

Ostan metsa- ja põllumaad. Tel 5527322

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 16. veebruaril 2021.

Ostan seisima jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisvauto@gmail.com või 56188671

Puude hooldus&raie kutsetunnistusega arboristilt. 56999884, laur@puujuuksur.ee

Otsime oma kollektiivi õmblejaid. Omal poolt pakume stabiilset töökohta arenevas väikefirmas, mis toodab põhiliselt ekspordiks. Töö on mitmekülgne, kuna toodame väikepartiidena. Töötasu 800-900€. Asume Sael, Kasesalu 12. Aneri Sport OÜ tel 5137705

Valmistan puidust uksi ja aknaid. Kontakt: Toomas tel 53087220

*Tunneme südamest kaasa
Liivile perega kalli
ema ja vanaema
Aino Ulmi
kaotuse puhul!*

*Naabrid
Vana-Allika teelt*

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

Lääne-Harju vallas edasi-tagasi transport alates **10 EUR**

Kampaaniainfo: tel: 51 900 402
www.tehnikakeskus.ee

HOOLDUS-KAMPAANIA

AS Tallinna Sadam annab rendile järgmised äripinnad

PALDISKI LÕUNASADAMAS

- Büroopind reisiterminalis: 500 m²
- Büroopind uues büroohoone-tökojas: 200 m²

Lisainfo

Andres Kungla: a.kungla@ts.ee
<https://www.ts.ee/uuripinnad/>

TALLINNA SADAM
Heade sõnumite sadam

Eelteade

2021. A HAJAASUSTUSE PROGRAMMI TAOTLUSVOORU KOHTA

Hajaasustuse programmi 2021. aasta taotlusvoor on planeeritud avada 1. veebruaril.

Esialgse informatsiooni kohaselt on taotlusi võimalik esitada kuni 1. aprillini 2021. aastal.

Täpsem informatsioon avaldatakse peatselt Lääne-Harju valla ja Riigi Tugiteenusete Keskuse veebilehel.

Hajaasustuse programmi koordinaator Lääne-Harju vallas on Teele Kaljurand, nõunik keskkonna küsimustes (telefon 679 0608, e-post teele.kaljurand@laaneharju.ee).

WWW.KBAUTO.EE

KBAUTO

KB Auto Eesti OÜ põhitegevusalaks on kasutatud transpordivahendite, ehitusmasinate ning varuosade ost, müük ja remont. Ettevõtte on tegutsenud Eestis üle 10. aasta ja põhineb täielikult Eesti kapitalil. Peamised kliendid ja koostööpartnerid asuvad Eestis, Euroopas ja Skandinaavias. Meie sõbralikus meeskonnas töötab rohkem kui 50 inimest. Asume 40 min kaugusel Tallinnast, Rummu alevikus, Harjumaal

KB Auto Eesti OÜ pakub tööd

Rasketehnika müügieelse ettevalmistuse spetsialist

Otsime oma meeskonda veoautode, busside ja muu rasketehnika müügieelse ettevalmistuse spetsialisti, kelle peamisteks tööülesanneteks oleks:

- Saabuva tehnikaga vastuvõtt
- Tehnilise seisukorra hindamine, testimine, teostust vajavate toimingute kirjeldamine. (koostöös teiste osakondadega)
- Tehnika müügieelse kirjeldus, müügilpildide tegemine.
- Müügieelsekonna informeerimine ja tugi.
- Meeskonna abistamine jooksvates küsimustes
- Ettepanekute tegemine töö efektiivistamiseks

Nõudmised kandidaadil:

- Eelnev töökogemus antud valdkonnas
- Huvi valdkonna vastu ja valmisolek arenemiseks
- Inglise keele oskus
- Süsteemne, korrektsus ja vastutustunne
- Algatus- ja organiseerimisvõime
- Arvutioskus
- Juhiload

Kasuks tuleb:

- Erialane kogemus
- Suhtlemis- ja koostööoskus
- Vene keele oskus

Ettevõtte pakub:

- Mitmekülgset tööd ja konkurentsivõimelist palka
- Võimalusi arenguks ettevõtte sees.
- Soodustusi sportimiseks
- Toredate kollektiivi

Asukoht: Kooli 10, Rummu alevik, Vasalemma vald
Kandideerimiseks palume saata oma CV aadressile kallis@kbauto.ee